

Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine” (edaspidi *teavitasmäärus*) muutmise eesmärk on täpsustada teavitasmääruse sätteid, et selles oleks korrektselt sätestatud Euroopa Liidu toetustest teavitamise nõuded.

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrust nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ (RT I, 17.05.2022). Eelnõu on seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega. See ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Õiglase Ülemineku Fondi soolise võrdõiguslikkuse valdkonda puudutavalt tehakse kaks muudatust: eemaldatakse sellele tehtud erand nii tahvli kui ka plakati kasutamise kohta, kuna see ei ole kooskõlas EL õigusega. Kõik Õiglase Ülemineku Fondist toetust saanud projektid peavad järgima plakati ja tahvli paigaldamise reegleid. Plakati kasutamise kohustus kõikidele Õiglase Ülemineku Fondi projektidele on täiendav nõue. Korrastatakse veebilehe ja sotsiaalmeedia kasutamise loogika, mille võtmeks on olemasolevate veebikanalite kasutamine ehk toetuse saajale võimalikult vähe koormav variant. Uusi kanaleid looma ei pea, kasutatakse veebilehte või sotsiaalmeediakontot, mis on juba olemas. Eelistatud on esimesena projekti eraldiseiseva veebilehe ja sotsiaalmeediakonto kasutamine, teisena toetuse saaja veebileht ja sotsiaalmeediakonto. Seega antakse toetuse saajale selged reeglid veebilehe ja sotsiaalmeedia kasutamisel ning sätestatakse sõnaselgelt, et kui need teavituskanalid puuduvad, siis neid ei pea looma. Kuna on nii täiendavaid kohustusi, kui ka vähendavaid kohustusi, on halduskoormuse tasakaalustamise reegel täidetud.

Eelnõu ja selle seletuskirja koostasid Riigi Tugiteenuste Keskuse vanemjurist Anu Jaanson (e-post: anu.jaanson@rtk.ee, tel. 5917 4073) ja kommunikatsioonispetsialist Johanna Mändar (e-post: johanna.mandar@rtk.ee, tel. 5694 7973). Eelnõu toimetas keeleliselt Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna keeleteimetaja Heleri Piip (e-post: heleri.piip@fin.ee) ning eelnõu juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (e-post: virge.aasa@fin.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktidega 1 ja 2 muudetakse teavitasmääruse § 3, milles korrastatakse veebilehe ja sotsiaalmeediakanalite kasutamist. Kehtivas teavitasmääruses on nõue, et kui projekti kajastav veebileht ja sotsiaalmeediakontod on olemas, siis kasutab toetuse saaja seda Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) toetusest teavitamiseks. Muudatusega tuuakse sisse täpsustus, et kui projekti kajastavat veebilehte ja sotsiaalmeedia kontot ei ole olemas, siis kasutab toetuse saaja enda veebilehte ja sotsiaalmeediakontot EL toetusest teavitamiseks. Kui toetuse saajal puuduvad § 3 lõikes 3 nimetatud teavituskanalid (projekti kajastav veebileht ja sotsiaalmeedia konto või toetuse saaja veebileht ja sotsiaalmeedia konto), siis nimetatud lõikes sätestatud kohustus ei

kohaldu. Eraldi veebilehte ja sotsiaalmeediakontot looma ei pea, kohustus tekib nimetatud teavituskanalite olemasoluga.

Toetuse saaja kohustus teavitada EL toetusest oma veebilehel ja sotsiaalmeediakontol tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706) artikli 50 lõike 1 punktist a.

Säte on tekitanud segadust, kuna praktikas on rakendajad tõlgendanud seda mitmeti, näiteks on aru saadud, et projekti kajastamiseks tuleb eraldi veebileht luua. Selline tõlgendus ei ole kooskõlas sätte mõttega.

Sotsiaalmeediaplattform võib olla näiteks Instagram, Facebook, LinkedIn, Pinterest. Kui sotsiaalmeediaplattform EL toetustest teavitamist mingitel juhtudel ei võimalda, tuleb infot kohandada. Näiteks kui EL struktuurivahendite logo ei saa kuvada, siis tuleb toetusele viidata vähemalt teksti sees.

Toetuse saaja peab lisaks teavitamisele veebilehel ja sotsiaalmeediakontol tagama, et mis tahes projektiga seotud kajastuses (sh uudised, pressiteated, artiklid, blogipostitused, intervjuud, reklaammaterjalid, videod, fotogaleriid ja muu projektiga seotud teave) on esitatud viide Euroopa Liidu toetusele. Tegemist ei ole uue kohustusega, vaid kehtiva nõudega (§ 3 lõiked 1 ja 2). Nimetatud kohustus kohaldub üksnes sellistele kajastustele, mille loomist või avaldamist on rahastatud Euroopa Liidu vahenditest (näiteks Euroopa Liidu vahenditest rahastatud tasuline meediasisu). Selleks kasutatakse esmase valikuna Euroopa Liidu kaksiklogo; juhul kui logo ei ole võimalik kasutada, esitatakse sõnaline viide Euroopa Liidu toetusele. Eelistatud on mõlema variandi samaaegne kasutamine.

Eelnõu punktiga 3 viiakse teavitusmääruse § 5 lõike 4 sõnastus kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060, mille artikli 50 lõike 1 teise lõigu kohaselt Kui ESF+ toetusesaaja on füüsiline isik või tegevuste suhtes, mida toetatakse ESF+ määruse artikli 4 lõike 1 punktis m sätestatud erieesmärgi raames, esimese lõigu punktis d sätestatud nõuet ei kohaldata. Viidatud punktis d on plakati kasutamise nõue. Kehtivas teavitusmääruses on erand tehtud ka Õiglase Ülemineku Fondist soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas toetust saavatele füüsilistele isikutele, kuid see ei ole kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 eranditega. Viimases on ammendavalt loetletud juhtumid, mil füüsilised isikud ei pea plakati kasutama ja riigisisises õiguses ei saa seda loetelu laiendada.

Eelnõu punktiga 4 viiakse teavitusmääruse § 6 lõige 1 kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 50 lõike 1 punkti c alapunktiga ii. Viimase kohaselt niipea, kui algab materiaalsesse varasse tehtavaid investeeringuid hõlmavate tegevuste füüsiline elluviimine või kui ostetud seadmed on paigaldatud, paigutatakse üldsusele selgelt nähtavasse kohta püstitatavad või stendid, millel esitatakse liidu embleem kooskõlas IX lisas sätestatud tehnilistele omadustega. See nõue kehtib Euroopa Sotsiaalfond Plussist, Õiglase Ülemineku Fondist, Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist, Sisejulgeolekufondist või piirihalduse ja viisapoliitika rahastust toetatavatele tegevustele, mille kogumaksumus on enam kui 100 000 eurot. Seega kehtib tahvli

paigaldamise nõue kõikidele eelnimetatud fondidest toetatavatele projektidele, mille kogumaksumus on üle 100 000 euro. Kehtivas teavituse määruses on tahvli nõue üksnes Õiglase Ülemineku Fondi soolise võrdõiguslikkuse valdkonna projektidele, kuid see kehtib kõikidele Õiglase Ülemineku Fondi projektidele. Seetõttu jäetakse sättest välja sõnad “soolise võrdõiguslikkuse valdkonna raames”.

Paragrahvi 6 lõikes 1 täpsustatakse, et investering, millele kehtib tahvli püstitamise nõue, ei ole mitte igasugune investering, vaid materiaalsesse varasse tehtav investering. Muudatusega viiakse säte rangesse kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 50 lõike 1 punktiga c. Immateriaalsesse varasse tehtav investering ei nõua tahvli püstitamist.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060.

4. Määruse mõjud

Eelnõuga täpsustatakse toetusest rahastatud objektide tähistamise ja EL osalusele viitamise korda ning tagatakse kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1060.. Teavitamise tulemusel saab avalikkus teada, milliseid tegevusi ja investeeringuid on Euroopa Liit rahastanud või kaasrahastanud.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Teavitamisega seotud kulud on abikõlblikud ja toetusest rahastatavad. Eelnõu ei too kaasa täiendavaid kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu kooskõlastati eelnõude infosüsteemi kaudu rakendusametite ja rakendusüksustega. Kooskõlastamise tabel on seletuskirjale lisatud.